

MINISTERUL EDUCAȚIEI

CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI
ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura maghiară maternă

Testul 13

**Toate subiectele sunt obligatorii.
Se acordă zece puncte din oficiu.
Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

I. TÉTEL

(60 pont)

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

Bagolytetők

Az egérvárok olyan építmények, amik önmagukban alkalmasak, vagy amiket mi teszünk alkalmassá kistrágcسالók beköltözésére, ahol a kisémlősök megépíthetik száraz növényi szálakból álló fészkeiket, s melynek közelében a táplálékukat is megtalálják.

Egérvárat építhetünk különböző méretű farönkökből, esetleg kisebb-nagyobb kövekből, de egérvárrá alakíthatóak a fából készült, alul nyitott szekrényes komposztálók is.

Bagolytetőnek a nagyobb méretű egérvárok alkalmasak, amikben több egér is folyamatosan megtalálja életfeltételét, így hosszabb időn keresztül is zsákmányt kínálva a portyázó baglyoknak.

A bagolytető-egérvár helyét úgy válasszuk ki, hogy a bejárati oldalánál legalább egy-két méter széles sávban megtisztíthassuk a növényzettől a talajt. Ez azért fontos, hogy itt őstől tavaszig énekesmadár-talajtetőt tudjunk működtetni, ami kettős célt szolgál: egyrészt odacsalja a közelben élő egereket és pockokat, így ezek gyorsabban fedezik fel és lakják be az egérvárat, másrészt a nyílt területre táplálkozni kijáró kisémlősökre tudnak a baglyok vadászni.

Az egérvárat a baglyok elsősorban igazán inséges időben, nagy hidegben és tartós hóterheléskor használhatják. Ha azonban az egérváras kertben vagy ennek közelében valamelyik bagolyfaj fészkel, akkor a fiókanevelési időszakban is számíthatunk az éjszaka vadászainak rendszeres látogatására.

A baglyok számára a legnehezebb időszakot jelentő téli hónapokra készülve az újonnan létesített egérvárat kora őszig érdemes elkészíteni, hogy a kistrágcسالóknak legyen elég ideje belakni ezeket; ilyenkor a téli madáretetési időszak beköszöntéig elég néhány marék napraforgómagot, kukoricát, apró szemű száraz kutya- vagy macskatápot a lakóterbe szórni. Ha az egérvár nincs útban, tavasszal nem kell szétbontani, elegendő abbahagyni az etetést, majd nyár végén felújítani az almot, pótolni az elfogyasztott ocsút.

A települési bagolyvédelem, valamint a családi béke és a jószomszédi viszony szempontjából jó hír, hogy még egy közepes nagyságú, több tucat lakóval működő egérvárral is gond nélkül együtt lehet lakni, még akkor is, ha ez a ház falánál vagy az épület közelében helyezkedik el! Amennyiben ügyelünk arra, hogy a környezetünkben ne legyen gondatlanul szétdobált szerves hulladék, nem kell tartanunk a rágcsالók elszaporodásától, erről a baglyok és a macskák is gondoskodnak, és nem fognak betelepenni a számukra sokkal zavartabb lakásba sem. Ezt a hagyományos, háztájállat-tartó paraszti életmód a gyakorlatban is igazolta.
(http://www.mme.hu/bagolyteteto_egervar nyomán)

Válaszolj a következő kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

A.

1. Hogyan kell kiválasztani a bagolytető-egérvárok helyét?

- a. Úgy, hogy a bejárati oldala a bagolyfészkekre nézzen.
- b. Úgy, hogy a bejárati oldala az egérváratok felé nézzen.
- c. Úgy, hogy a bejárati oldalánál el tudjuk távolítani az aljnövényzetet.
- d. Úgy, hogy közel legyenek a farönkökhöz.

Helyes válasz betűjele:

5 pont

2. Mi az egérvár? Válaszolj a szöveg alapján!

---

5 pont

3.

Milyen viszonyban van az alábbi két kijelentés? Írd a helyes válasz betűjelét a köztük levő vonalra!

1. [A talajtető] odacsolja a közelben élő egereket és pockokat.

2. Így ezek gyorsabban fedezik fel és lakják be az egérvárat.

- a. A két mondat kizárja egymást.
b. A 2. mondat az 1. mondatból következik.
c. A két mondat nem függ össze.
d. Az 1. mondat igaz, a 2. mondat hamis.

4 pont

4. Igazak vagy hamisak a következő kijelentések? Jelöld X-szel a táblázat megfelelő rovatát!

Kijelentés	Igaz	Hamis
a. Egérvár építésére használhatunk farönköket, esetleg kisebb-nagyobb köveket.		
b. Az egérvárok nagyobb méretű rágcsálók befogadására alkalmasak.		
c. A baglyok kemény teleken, tartós hóterheléskor veszik igazán hasznát az egérváraknak.		
d. Az egérvárat ajánlatos szétbontani tavasszal.		
e. A baglyok és a macskák gondoskodnak arról, hogy az egérvárok lakói ne szaporodjanak el túlságosan.		

5 pont

1. Fogalmazz meg a szöveg alapján

a) egy tényközlő (ellenőrizhető igazságtartalmú) mondatot!

---

b) egy véleményt kifejtő (személyes meglátást) kifejtő mondatot!

---

4 pont

2. A megadott **egér**-előtagú összetételekhez írt magyarázó szókapcsolatok mintájára magyarázd a **bagoly**hoz kapcsolódó szövegbeli összetett szavakat!

egérvár= vár egereknek (egerek rejtőzésére, fészkelésére alkalmas építmény)

egérfogó= egeret fogó eszköz

egérlyuk= egér lyuka; egér vájta lyuk

bagolytető: _____

bagolyfaj: _____

bagolyvédelem: _____

6 pont

3. Fogalmazz meg két kérdést, mely az alábbi idézet információira vonatkozik!

„A baglyok számára a legnehezebb időszakot jelentő téli hónapokra készülve az újonnan létesített egérváratok kora őszig érdemes elkészíteni, hogy a kistrágcsősnak legyen elég ideje belakni ezeket; ilyenkor a téli madáretetési időszak beköszöntéig elég néhány marék napraforgómagot, kukoricát, apró szemű száraz kutya- vagy macskatápot a lakótérbe szórni.”

---

4 pont

4. A következő táblázatban kiemelt szavak melléknévi igenevek, de múlt idejű igék is lehetnek. Alkoss egy-egy mondatot a szavak másik (igei) jelentésével! Válaszaidat írd a táblázat első oszlopába!

Múlt idejű igék	Melléknévi igenevek
	<i>Egervárrá alakíthatóak a fából készült, alul nyitott szekrényes komposztálók is.</i>
	<i>Az így megépített fészkek biztonságot nyújtanak lakóiknak.</i>
	<i>Ügyelünk arra, hogy a környezetünkben ne legyen gondatlanul szétdobált szerves hulladék.</i>

6 pont

5. Az alábbi mondatokban aláhúzott névmások a szöveggörnyezet alapján értelmezhetők. Írd ki a szövegből azt a részt, amelyből kiderül a jelentésük!

... így ezek gyorsabban fedezik fel és lakják be az egervárat

... hogy a kistrágcsőlóknak legyen elég ideje belakni ezeket;

... erről a baglyok és a macskák is gondoskodnak

Ezt a hagyományos, háztájiállat-tartó paraszti életmód a gyakorlatban is igazolta.

4 pont

6. Írj egy figyelmeztetést, egy tiltást és egy érzelmet kifejező mondatot rágcsálóknak számára, akiket meg szeretnél akadályozni abban, hogy beköltözzenek az egervárba, mert aggódsz az életükért!

Figyelmeztetést kifejező mondat:

Tiltást kifejező mondat:

Érzelmet kifejező mondat:

---

6 pont

II. TÉTEL

(30 pont)

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

Gyöngyvirág még kevés volt az erdőn, de a kakukk már májust kiáltott. A bokrok alatt feketerigó szaladt, és a harkályok megkopogtatták az öreg fákat, mint az orvos a beteg ember hátát. [...]

Egy villámvágott öreg fa mellett meglódult képzeletem, mert a fa csonka volt, és odva, pereme még fekete a villámtól.

– Ilyenbe költ a bagoly – magyaráztam városi barátomnak –, de nem szabad bántani, mert kiszedi az ember szemét.

Barátom botot keresett.

– Az enyémet ugyan nem...

– Na, csak vigyázz! Felénk történt már ilyesmi...

Barátom azonban nem hallgatott rám. Nagyot ütött a fa oldalára, és nevetve nézett rám.

– Ez csak olyan falusi mese – de alighogy kimondta, megsuhog valami az odúban, és széles szárnyalással kireppent belőle egy nagy bagoly. Megijedni se értünk rá, már eltűnt az erdőben.

– Ugye mondtam!

– Legjobb lesz, ha hazamegyünk – indítványozta megszeppent barátom.

– Ki kellene szedni!

– Mit?

– Fiait. Fel kell nevelni. Okos madár nagyon. Egerészik a ház körül.

Az odú mély volt. Fenekéről egy félig tollas fióka nézett rám, és fúj, mint a macska. Körülnéztem a májusi erdőben, és úgy éreztem, valahonnét titkos szemek néznek rám. Talán az anyja valmelyik sűrű fakoronából.

A kis bagoly megcsípte az ujjam, de azután tűrte, hogy megfogjam és becsúsztassam kabátom öblébe. Azután sürgősen le a fáról! [...]

Otthon nagy kalitkába tettem a kis baglyot, és vattából raktam fészket neki. De nem ült bele, csak a kemény deszkára, és lehunyta szemét, mintha elálmosodott volna.

Estefelé meg akartuk etetni, de nem evett. Pedig sonkát kínáltam neki.

– Fiala ez még – mondta barátom –, etetni kell.

De úgy sem evett. Egy falatot beleerőszakoltam a szájába, de nem nyelte le. Behúzódott az egyik sarokba, és csak nézett.

Aztán este lett. A fények elszálltak a város fölül, szobánkra homály szakadt, és nem világított más, mint a kis bagoly szeme. Engem nézett.

Lined area for writing the answer.

15 pont